

Portal i finestres de can Marata

Polinyà

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Plaça de la Vila, 1
Emplaçament A migdia del nucli històric de Polinyà
Alçada: 119,2

Coordenades:

Latitud: 41.557419811341
Longitud: 2.1561312162565
UTM Est (X): 429630
UTM Nord (Y): 4600983

Classificació

Número de fitxa 08167 - 57
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVI-XVII
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Caldria separar aquells elements treballats dels que no ho estan per tal de protegir els primers de cops i rascades. Es troben actualment en procés de ser reubicats.

Protecció Física
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Material arqueològic dipositat al Museu d'Història de Sabadell](#)

[Jaciment arqueològic de can Marata](#)

Autoria de la fitxa Ainhoa Pancorbo Picó
Data de registre de la fitxa: ds., 29/05/2021 - 18:01

Descripció

Els elements que es conserven del mas de can Marata, enderrocat l'any 1996, es trobaven a la seva façana principal. Aquesta, presentava una composició d'obertures força simètrica distribuïda en tres eixos, essent el central el més elaborat. La planta baixa era presidida per un portal acabat amb un arc de mig punt adovellat que, d'acord amb les fotografies que es conserven podria ser un element incorporat amb posterioritat. D'aquest, en el decurs de l'enderroc de la casa, se'n van enumerar i guardar totes les peces que el composaven.

Les obertures de la planta primera corresponen, a partir de les dates que incorporen, a dues fases constructives diferenciades. La finestra central, la més elaborada del conjunt, és de l'any 1552, i la de l'esquerra, del 1608. La finestra de la dreta, tot i no incorporar cap data, presentava característiques idèntiques a la de l'esquerra i, per tant, es podria situar en el mateix moment constructiu. Es tracta de finestres de factura simple, amb laterals de pedra ben escairada i amb motllura simple a la cara interior, llinda monolítica amb guardapols simple i ampit sobresortit, motllurat i, la de l'esquerra, amb decoració dentada a la part inferior.

La finestra central és la que presenta un treball de talla més ornamentat, que la situa dins el corrent gòtic-renaixentista. D'alçat rectangular, la seva llinda és monolítica, profusament decorada a partir d'una motllura que descriu un arc fisonat. En l'espai que hi ha entre el guardapols i l'intradós de la llinda hi ha dos angelets que aguanten un escut amb l'anagrama de "Ihs / Maria" i l'any 1552. A l'extradós del guardapols hi ha dos medallons en alt relleu que tenen inscrit un cap, amb barret i pipa. Els dos medallons són situats als extrems de la llinda i tenen els caps enfrontats.

El guardapols arranca de dos capitells amb figuració antropomorfa. El del costat esquerra presenta un cap d'home amb barba, bigoti i barret, pel costat exterior, i el cap d'un jove amb cabell arrissat pel costat interior. El del costat de la dreta té el bust d'una dona, amb vestit llis, i un botó a cada espatlla, pel costat exterior i el cap d'una dona jove pel costat interior. L'ampit de la finestra és lleugerament sortit i sobre ell descansen les bases dels brancals, amb decoració geomètrica.

Observacions:

Les peces van ser separades i enumerades en el decurs de l'enderroc de la casa per poder reubicar-les en algun altre indret

Història

Can Marata va ser enderrocada l'any 1996. Responia a una típica masia de planta basilical de tres cossos perpendiculars a la façana principal, amb el cos central més elevat i els laterals només amb planta baixa i primer pis. Sembla que la remunta del cos central havia estat afegida posteriorment, essent en un moment anterior una masia de tres cossos amb coberta a dues aigües. Al llarg del temps s'hi van anar afegint d'altres cossos, per tal de cobrir les necessitats pròpies d'una explotació agrària. Actualment només se'n poden veure les restes d'un pou.

Donat que com a construcció és esmentada ja d'ençà de la segona meitat del segle XI, la casa es podia remuntar a aquell moment i concloure que va tenir continuïtat d'habitat fins poc abans dels eu enderroc. Tanmateix, com sol passar en la majoria de casos, l'edifici que ens havia pervingut, probablement partia ja d'una reforma d'època baix medieval o d'inicis de la moderna, d'acord amb els elements que aquí es

descriuen.

Bibliografia

ALTURO I PERUCHO, Jesús. 1985. *Diplomatari de Polinyà del Vallès. Aproximació a la història d'un poble del segle X al XII*. Bellaterra, Universitat de Barcelona, docs. 48, 49, 58, 107, 113.

ALTURO I PERUCHO, Jesús. 1985. *Polinyà del Vallès del segle X al XII. Estudi històric i diplomàtico-paleogràfic*. a "Arrahona" II època. núm. 17. Sabadell, Museu d'Història de Sabadell, pàgs. 23-62.

ALTURO I PERUCHO, Jesús. 1985. *L'Arxiu Antic de Santa Anna de Barcelona del 942 al 1200. (Aproximació històrico-lingüística)*. Barcelona, Fundació Noguera, docs. 50, 118, 517.

PUIG i USTRELL, Pere. 1990. El monestir de Sant Llorenç del Munt sobre Terrassa. *Diplomatari dels segles X i XI*. Doc. 432, pag. 929-932.

